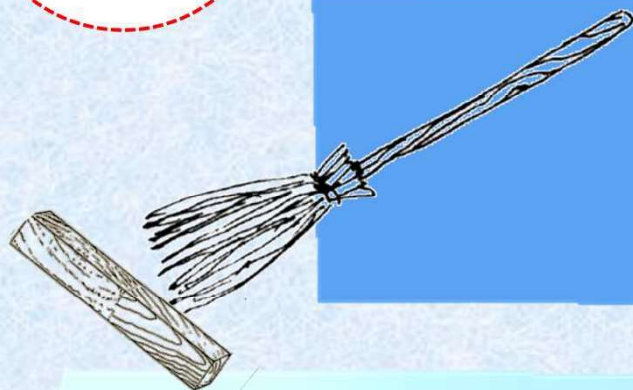

דיני מוקצה - טלטול מן הצד

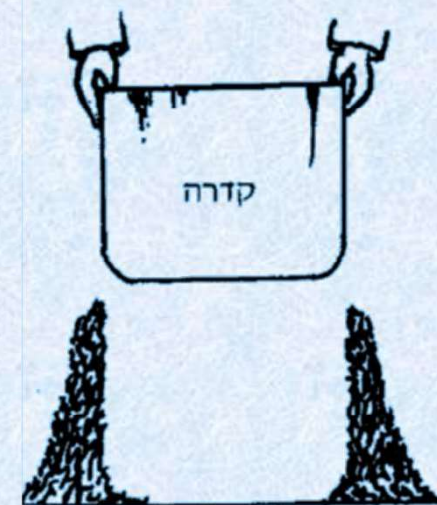

טלטול מן הצד

– היינו לטלטל את המוקצה ע"י דבר אחר, כגון ע"י מטאטא, ע"י מקל או כגון שהמוקצה מונח ע"ג חפץ [באופן שלא נעשה בסיס כפי שיתבאר לקמן]

אך אסור לטלטל לצורך המוקצה ע"י דבר אחר – כגון לדחוף מוקצה ע"י מקל, לנקות לכלוך ע"י סכין.

– מותר רק באם הטלטול איננו לצורך המוקצה. – כגון ספר קודש שמונח ליד מכשיר חשמלי שבעת נטילת הספר המכשיר יזוז – מותר. מותר להכניס אוכל למקפיא אף שבאותה העת ניזוז מוקצה.

דיני מוקצה - טלטול מן הצד

כאשר מטלטל את המוקצה ע"י דבר אחר, ראוי לנער ממנו את המוקצה באם ניתן.

אך אם:

1. אי אפשר לנער
2. או ע"י ניעור המוקצה, ינזק הדבר המותר
3. או שזקוק למקום שמפנה ממנו את ההיתר – אין צריך לנער וניתן לטלטל את המוקצה עם הדבר המותר בטלטול.

באם איננו רוצה לנער את המוקצה מחשש שהוא ישבר – כגון פמוטות, איננו צריך לנערם. בפרט שבד"כ זקוק למקום זה.

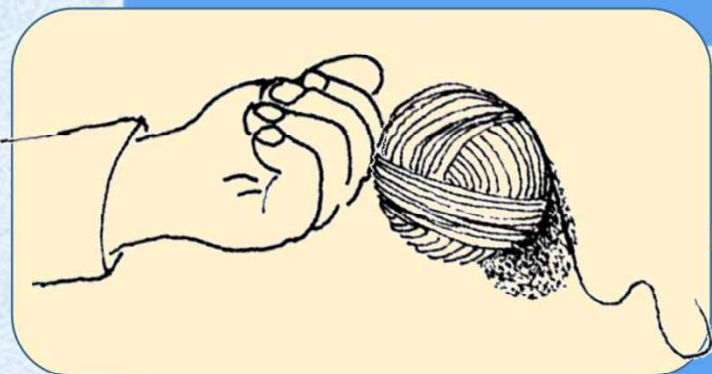
באם מטלטל את הדבר המותר – לצורך הדבר המותר – וצריך גם את המוקצה במקום אחר, יש מקום להתייר.

דיני מוקצה - כלאחר יד

טלטול כלאחר יד

– [שינוי מדרך החול] מותר לטלטל את המוקצה בגופו שלא ע"י ידיו, כגון: באחורי ידיו, בין אצילי ידיו [מרפקים], לנענו בגופו, ברגליו, ע"י ניפוח.

מותר לטלטל כך אף לצורך שמירת המוקצה עצמו, וכש"כ כשצריך למקומו של המוקצה.

היתר זה הוא בכל סוגי המוקצה

מותר אף לשבת ע"ג מוקצה למרות שהוא מתנועע.

המושיט ידו ליטול דבר המותר ואגב זה זז מוקצה מותר – שהרי זה באחורי ידיו.

דיני מוקצה - כשכבר הרימו

נטל את המוקצה בטעות / במזיד –
בזה יש לחלק בין סוגי המוקצה:

מוקצה גמור

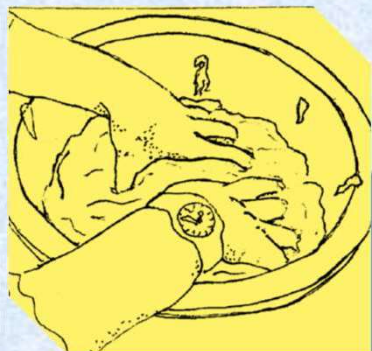
- שנטלו בטעות או שכבר היה בידו
בדרך היתר, מיד שנזכר או שתם
ההיתר ראוי לו להשליכו. אא"כ זה
מקום הפסד.

[ולכן פח שהינו כל כך מסריח
שאיננו ראוי לכל שימוש שנטלו ע"מ
לזרוק את תכולתו אסור להחזירו
לבית אא"כ נתן בו מעט מיס].

כלי שמלאכתו לאיסור –
מותר להמשיך לטלטלו
ולהצניעו במקום הראוי
לו. [מי שנטל בטעות
מחבת רשאי להחזירו
לארון ואיננו צריך
להשליכו מידו מיד].

אם נעשה המוקצה בעודו בידו

לא צריך להשליכו – כגון
ביו"ט הפריש חלה, או
המחזיקה בקבוק ונכנס
לתוכו החלב מהשאיבה.

יחוד מוקצה גמור

מוקצה גמור – שאיננו כלי, כפי שהוסבר בשיעור הקודם – שייחדו לתשמיש האדם מעש"ק, בתנאים מסויימים יהפוך להיות כלי.

אין אפשרות לייחדם לתשמיש בשבת עצמה

כללי
יחוד מוקצה

יחוד מוקצה גמור

חפץ שעשוי להיות גם כלי כ'חריות (=ענפים) של דקלי שניתן או לשורפם או ליישב עליהם - אם חשב עליהם שיהי לשימוש או שנשתמש בהם בפועל מעש"ק - אינם מוקצה.

חפץ שאיננו כלי כלל כאבן - אם חשב עליהם מעש"ק שישמשו לשימוש בדבר ש'דרכם לכך' - אינם מוקצה.

כללי
יחוד מוקצה

יחוד מוקצה גמור

חפץ שאיננו כלי כלל, שיחדו לשימוש מערב שבת :

יחדו לשימוש קבע, אינו מוקצה,
לדוגמא :

אבן, שיחדה
לסגירת הדלת
באופן קבוע.

מקל עץ, שיחדו
כמקל הליכה קבוע

יחדו לשימוש עראי
נשאר מוקצה

גזע עץ לישיבה
עראית

כללי
יחוד מוקצה

יחוד מוקצה גמור

חפץ שאיננו כלי כלל כמקל של עץ – שייחדו מעשי"ק לשימוש
ארעי לדבר שאין דרכם לכך, ואף עשה מעשה של תיקון -
נשארו מוקצה אך מותר לטלטלם לצורך השימוש שיוחדו אליו.

קטן יכול ליחד רק במעשה לא במחשבה [פרי מגדים].

כללי
יחוד מוקצה

יחוד מוקצה גמור

דוגמאות ליחוד מוקצה גמור בימינו:

צמר גפן

גרעיני משמש
שייחדם במעשה
לעולם למשחק

חול בארגז חול*

כללי
יחוד מוקצה

*ויש שהחמירו כיון שהרבה משחקים
אסורים

יחוד מוקצה גמור

דוגמאות ליחוד מוקצה גמור בימינו:

נייר כתיבה שייחדו לקינוח וכיו"ב - צריך יחוד לעולם

דולר של הרבי - הוי כיחדו לעולם -
האם צריך מעשה? נראה שלא צריך.

אספן מטבעות / בולים - האם צריך מעשה? נראה שלא צריך

נסרים הם כלי.

כללי
יחוד מוקצה

גרף של רעי

משום כבוד הבריות התיירו טלטול גרף של רעי מביתו של אדם.

מהו גרף של רעי?

כל דבר מטונף ודבר המאוס על דעתו של האדם, היינו כל דבר שמפריע לאדם זה, לדוגמא:

טיטול מלוכלך

עכבר מת

צואה

כל דבר שמהווה לכלוך שמקפידים עליו שלא יהי והוא מפריע לאדם, לדוגמא, קליפות גרעינים

גרף של רעי

גרף של רעי

אף אם לאחרים הוא אינו מפריע, למי שזה אכן כן מפריע לו מותר לטלטלו.

כגון נר שנכבה,
לאסטניס מותר לטלטלו,
תנור של נפט שכבה ומדיף ריח רע.

כשמותר לטלטל גרף של רעי מותר גם למי שאין זה מפריע לו אישית:

לדוגמא: מותר לבקש מן האורחים שיזרקו את הפח.

טלטול גרף של רעי

גרף של רעי

דבר שאיננו מאוס אך מפריע לאדם
איננו 'גרף של רעי' ואין לטלטלו

לדוג': מנורה שמפריע לישון מחמת
האור

טלטול גרף של רעי

היתר טלטול גרף של רעי

מחמת היתר גרף של רעי מותר:

לטלטל קערות מלאות לכלוך,

לפנות את הלכלוך מן השולחן,

לסגור ברז של גז [באם איננו מכבה]
מפני שמדיף ריח רע

טלטול גרף של רעי

היתר טלטול גרף של רעי

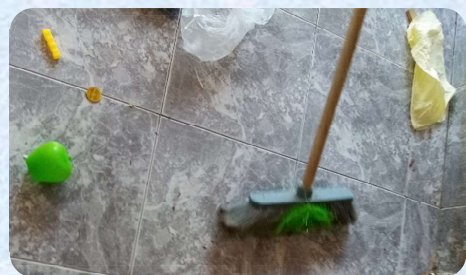
מחמת היתר גרף של רעי מותר:

מותר לטאטא את הבית כדי לפנות את הלכלוך שברצפה אף שהוא מוקצה באם הוא מאוס. אך לכתחילה ראוי להזהר שלא ללכלך את הרצפה בשבת.

באם נפלו קיסמים מן הסכך.

מותר לטלטל את הקערה של הנעגל וואסער.

טלטול גרף של רעי

היתר טלטול גרף של רעי

היתר טלטול 'גרף של רעי' – הוא רק במקום שמשתמשים בו וזה בפועל מפריע לאדם.

לכן אין היתר לטלטל 'לכלוד' בחצר במקום שזה לא מפריע. כגון ההולך ל'פארק' ונפל שם טיטול..

אך אף באם 'גרף של רעי' הנמצא במקום שאין מקפידים עליו שם, והוא כבר מלא כגון בתוך פח הזבל, שהתמלא ואין מקום להכניס עוד 'זבל' מותר לפנותו. לכן מותר לזרוק פח מלא של זבל לפח.

טלטול גרף של רעי

היתר טלטול גרף של רעי

מותר להערים בזה, כגון שבמרתף יש דליפה ויש דברים שנמאסים ומתקלקלים, רשאי לקבוע את ישיבתו שם, ואז שדברים אלו יגעילו אותו רשאי לטלטלם ולהניחם במקום שישמרו

היתר זה הוא בתנאי שקבע ישיבתו שם: כגון ששוכב שם על מיטה, או כגון שלומד שם בספר.

טלטול גרף של רעי

היתר טלטול גרף של רעי

באם עומד להוצר מצב של גרף של רעי מותר
למנוע זאת מבעוד מועד,

ולכן מותר לתת כלי קיבול למי המזגן אף הינם מוקצה
משום נולד.

ואף מותר לפנות כלי קבול של מים של מזגן וכיו"ב אם
ללא שיפנהו יגרם לכלוך רב

דלי של מי רחיצה מותר לטלטלו
כדי שלא ישפכו אותו הילדים.

טלטול גרף של רעי

היתר טלטול גרף של רעי

מחלוקת הפוסקים:

האם מותר להביא פח זבל כדי לפנות את הזבל מן השלחן או שיש לקחת את הזבל לפח? שמפני כבוד הבריות התירו לטלטל את הגרף של רעי, לא התירו טלטול גרף של רעי לצורך טלטול גרף של רעי, ולכן נראה להחמיר ויש מי שמקל בזה

איסוף וסידור פסולת שבשלחן כדי שיהי ניתן לפנותה בקלות, נח' הפוסקים.

טלטול גרף של רעי

אין עושים גרף של רעי לכתחילה

אין עושים גרף של רעי לכתחילה, היינו שאסור לעשות דבר שיגרום למיאוס לכתחילה. ולסמוך על כך שיהיי היתר בסופו של דבר לטלטלו מחמת גרף של רעיי

לכן כותב אדה"ז שאין לזרוק את הקליפות לפניו בסמוך אלא לצדדים למקום שזה לא מפריע

מטעם זה כשזורקים קליפות על השלחן או לקערה וכיו"ב יש להקפיד שיהיה שם גם דבר המותר בטלטול כגון מאכל וכיו"ב.

טלטול גרף של רעי

אין עושים גרף של רעי לכתחילה

למעשה יש לחלק בין לכלוך הנוצר בעת האכילה שאין צורך לזרקו למקום שלא יהיה גרף של רעי, אלא יכול להניחו כדרכו על השולחן או בצלחת. לבין שלא בעת האכילה כגון המקלף קליפי ביצים, מקלף תפוז וכיו"ב שאז יש להקפיד או לזרקם ישירות לפח או להניחם בתוך קערה שיש בא גם דבר היתר.

טלטול גרף של רעי

טלטול תפילין

תפילין דינם ככלי שמלאכתו לאיסור – ולכן מותר לטלטלם רק לצורך גופם [ללובשם שישמרוהו מהמזיקים] או לצורך מקומם

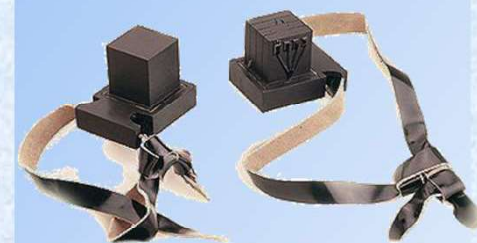
אך אין לטלטל תפילין לצורך עצמם כגון כדי שלא יגנבו.

באם רוב הגנבים הינם נכרים והתפילין יבואו לידי ביזיון מותר לטלטל לשומרם כדי לא יתבזו.

תפילין המונחים בחמה או בגשמים, וא"א להניח כלי עליהם שישמרם שם – מותר לטלטלם

טלטול תפילין

טלטול תפילין

באם התפילין מונחים במקום שעלולים ליפול ואין דרך למנוע זאת בלא לטלטלם רשאי לטלטלם.

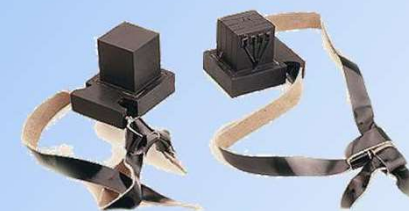
תפילין שנפלו לרצפה

מזוזה שנפלה בשבת מותר להרימה – כדי שלא תתבזה

מותר להזיז את התפילין כדי להגיע לטלית שהרי זה צורך מקומו.

נצרך לצאת לדרך בשבת, יקח עמו תפילין

היתר טלטול תפילין
מפני הביזיון

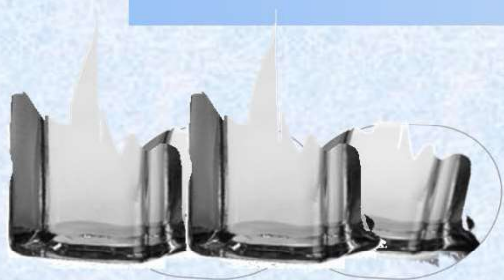

טלטול מוקצה במקום חשש סכנה

שברי זכוכית וכדו' מותר לטלטלם במקום שהרבים הולכים
– מחשש שינזקו

בני ביתו נקראים רבים

היתר טלטול מוקצה
מפני הסכנה

טלטול מוקצה מפני כבוד הבריות

מותר לטלטל אסלה שנתפרקה

היתר טלטול מוקצה
מפני כבוד הבריות